

Lidia Gross (Cluj-Napoca, Institutul de Istorie "George Barițiu" al Academiei Române):
Biografii intersectate: Ambrosius Litteratus și Ambrosius Sartor/Zabo doi patricieni din Clujul secolului al XV-lea

În comunicare, în primul rînd, doresc să corectez (și să mă autocorectez) opinia că în cazul lui Ambrosius Sartor (Sabo, Zabo) "auch Litteratus gennant" (afirmă Konrad Guendisich în lucrarea sa "Das Patriziat...") ar fi vorba de una și aceeași persoană; această opinie am preluat-o și eu analizînd problema casei lui Ambrosius Sartor, implicat, ca fost judex al orașului, într-un crunt proces cu autoritățile urbane, casă cumpărată de confreria Tuturor Sfinților a breslei croitorilor. Urmărind aspectul ce mă interesa în mod special în acel context, respectiv confreria Tuturor Sfinților, cea mai vizibilă confrerie meșteșugărească din Clujul medieval, nu am acordat o atenție specială detaliilor biografice. Am considerat doar că procesul, respectiv, cazul în sine este interesant și ar merita o revenire asupra lui. Reluînd documentele (lectura dintr-o altă perspectivă, căci de fiecare dată un document îți poate spune altceva, depinde de cauți în el) m-au frapat cîteva lucruri: longevitatea "personajului", atestat începînd cu anul 1451 pînă în anul 1510, cînd este confirmat decesul acestuia, apoi faptul că în nici un document nu apar cele două cognomina, concomitent, cum se întîmplă în alte situații. Recitind sursele am depistat două documente în care cei doi apar simultan, ca două personaje independente, desigur implicate în "acțiuni" comune: conflictul orașului cu nobilii Mikola de Someșeni și procesul lui Ambrosius Sartor. Voi încerca reconstituirea biografiilor celor doi, în contextul evenimentelor locale: acțiuni pentru consolidarea autonomiei administrative și extinderea influenței orașului asupra hinterland-ului.